

Трибуна міського українського слова на вірній американській землі

Адреса
Редакції і Адміністрації:
"Свобода", 81-83 Grand St.,
Jersey City, N. J.
Тел.: HENDERSON 4-0237
УНО: HENDERSON 5-8740

ДВОПАРТИЙНА КОНГРЕСОВА КОМІСІЯ СТВЕРДЖУЄ ЗРІСТ ЕКОНОМІКИ ЗДА

Вашингтон. — Спільна Конгресова Комісія для Економічного Звіту Президента погодилася в тому, що "економіка ЗДА поліпшилася в порівнянні з 1954 роком". Ця комісія складається з демократичних і республіканських членів Конгресу і вона заявляє, що це й надалі існують "непевні елементи" в господарському житті країни та що це, "потрібно дальша акція" при допомозі публічних робіт, щоб допомогти тим районам, які мають більше безробітних. Хоч представники обох партій твердять, що це не переможе господарської злижн, яка існувала в минулому році, але республіканська меншість твердить, що "економіка цієї країни виявляє здорову життєву силу". Звіт цієї комісії прийнятий однодушно. Сім демократичних членів цієї комісії підписали додатковий звіт, який в дійсності з звітом більшість, в якому гостро критикують урядові плани для поліпшення господарки ЗДА. Голова цієї комісії демократичний сенатор Пол Г. Дуглес заявив, що демократи голосували разом із республіканцями тому, що вони більше зацікавлені в "якнайширшій базі порозуміння" з республіканцями для спільного добра, а не в партійних інтересах. Дуглес сказав, що демократи погодилися з республіканцями в 25-ох пунктах. До цих спільних пунктів належать між іншим, такі: в минулому році була знизилася в національній економіці. Економіка цієї країни здобула тільки половину з того, що вона втратила була під час злижн, і тільки на одну третину зменшило число безробітних в порівнянні з 1954 роком. Стверджено також, що теперішній стан zatrudнених ще незадовільний. Демократична більшість не погоджується з республіканською меншістю в справі зменшення прибуткового податку. Демократи закликають, щоб зменшення прибуткового податку скріпити купівню сил широким верствам населення і тим скріпити економіку держави. Але в звіті заявляється, що республіканська меншість твердить, що це не час на зміни в податковій системі, яку прийнято минулого року, бо треба б випробувати, як вона діє на господарку країни. Всі члени погоджуються в тому, що треба збільшити публічні роботи при будові шкіл, шляхів, шпиталів, будов публічних домів та очисних нетрів в деяких великих містах. Вся комісія погоджується в тому, що національна оборона стоїть на першому місці і що її не можна жертвувати справі збалансованого бюджету. Демократи заявляють, що економічний звіт президента Айзенгавера робить надто оптимістичні висновки, які не завжди опираються фактами. І так вони заявляють, що безробіття зменшується в повільному темпі від передбачувану урядом. Господарка ЗДА це не дійшла до того рівня, на якому була перед економічною злижню. Райони, де є більша кількість безробітних (вугільні райони і текстильна промисловість), — потребують негайної допомоги, щоб досягнути той рівень, на якому вони стояли перед господарською злижню.

Ніксон за скріплення своєї партії

Лос Анджелес, Каліф. — Віце-президент Річард М. Ніксон заявив на обідній республіканській партії, що Республіканська партія повинна так розбудувати свою силу, щоб могла вибрати свого президента тому, що він кандидат партії, а не тому, що він має таку популярність, якою тепер віщається президент Айзенгавер. "Республіканська партія, казав віце-президент, це не така сильна, щоб могла вибрати свого президента". Президент Айзенгавер може бути вибраним на президента, бо він має велику популярність, але цього замало, казав Ніксон.

ЗДА будують 34 воєнні кораблі

Вашингтон. — Комісія Збройних Сил у Палаті Репрезентатів однодушно голосами 34 членів прийняла урядовий законопроект про побудову 34-ох нових воєнних кораблів, в тому числі одного, вже п'ятого літаконосця на 60,000 тонн класу "Форрестала". Комісія схвалила видати в сумі 1,317,000,000 доларів, з якої мають, крім того, перебудувати на більш 28 літаконосців і дооснастити легкий круїзник та танціальник для вистрілювання снарядів.

В АМЕРИЦІ

● У Вашингтоні помер 76-річний генерал-майор Джон К. Герр, останній командант американської кавалерії. Він пішов на еміграцію в 1942 році, і з ним залишив військової служби останній американський кавалерист. За кілька років перед еміграцією він маво закінчив Конгрес не ліквідувати кавалерію.

● У Мексиконі в басейні дошкульні діти мають на 37 відсотків менше зіпсутих зубів після того, як почали пити флюоризовану воду. Старші учні публічних шкіл мають ще кращі зуби.

● Бушшій державний секретар Діан Ачесон, будучи поїздом до Нью Йорку, зайшов у вагон-ресторан, щоб поспіяти. Не знайшовши місцевого столика, він зайняв місце при столі, при якому сиділи два офіцери. Один із них, поглянувши на Ачесона, сказав: — Вибачайте, нам здається, що ми знаємо, хто ви? — Ов! — сказав Ачесон. — Так, додав другий офіцер, — Джон Фостер Доллес, чи не так? — Ні, відповів Ачесон, — на цьому розмова закінчилася.

● В Нью Йорку в Галерії Парк-Верт продають на ліценції картини з автографами американських президентів, починаючи від Джорджа Вашингтона до Геррі Трумана. Цей продаж відбувається в зв'язку з ліцензійною збіркою покійного Едварда Стерна з Нью Йорку.

● Два студенти Каліфорнії зближаються до подолання свого спору за кордон, який тривав вже 100 років. Кордон має йти середню річку Колорадо, але повені змінили корито цієї річки, і внаслідок цього постали непорозуміння.

ОБМІРКОВУЮТЬ ПРОБЛЕМИ ОБОРОНИ ДАЛ. СХОДУ

Президент Двайт Д. Айзенгавер прийняв у Білому Домі на дошній конференції австралійського прем'єра Роберта Г. Мензіса, обговорюючи з ним важливі проблеми спільної оборони Далекого Сходу і Паціфіку. За ними стоять: австралійський посол у Вашингтоні сер Персі Спендер (зліва) та державний секретар Джон Фостер Доллес.

Плян оборони на випадок ізоляції президента

Вашингтон. — З найвищих урядових кол поведомляють, що вже готовий план летунської акції на випадок, якщо ворогові вдалося несподівано напасти на ЗДА і ізолювати президента Айзенгавера так, що він не зможе видати наказу про відплатний удар. Цей таємний план, деталі якого належать до найбільш державних секретів, в загальному передбачає, що негайно після ворожого нападу всі далекопротягні американські літаки мають відлетіти для відплатного удару. Це має статися навіть тоді, коли головний командант американських збройних сил — президент ЗДА, не зможе видати відповідного наказу. Згідно з законом про атомову енергію, тільки президент ЗДА має право видати наказ про застосування атомової зброї. До державної тайни належить, хто мав би видати тоді наказ про вжиття атомової зброї. Деякі урядовці заявляють, що має бути складений окремий список осіб, які сукцесійно мали б це право. Американська "відплатна акція" своєю ціллю мала б: 1) Знищити всі ворожі летунські бази, з яких вилітають ворожі літаки. 2) Знищити ті промислові центри, які працюють для російської військової машини. 3) Після цих акцій може бути застосоване і бомбардування советських міст для того, щоб осактити при допомозі його деяких політичних і психологічних цілей.

Зменшуються видатки на атомову продукцію

Вашингтон. — Голова комісії Атомової Енергії, Льюїс Л. Стравс, заявив в інтерв'ю на телебаченні, що видатки на атомову продукцію починають зменшуватися і стаються тепер коли двох білльйонів доларів річно, з чого половина йде на продукцію атомової зброї. Одночасно адмірал Стравс заявив, що Айзенгаверів план атомової продукції для мирних цілей успішно здійснюється. ЗДА мають вже потрібні запаси атомової та водневої зброї і повинні мати запаси атомової матеріалу для мирних цілей. Комісія Атомової Енергії веде переговори з багатьма фірмами про їх участь в продукції атомової енергії для мирних цілей у зв'язку з новим законом. Адмірал Стравс борови договір Комісії Атомової Енергії з фірмою Діксон-Сіте, і заявив, що ця комісія зовсім не розбазарює атомової енергії, коли уклала цей договір. Фірма Діксон-Сіте в договорі обмежена щодо майбутніх прибутків, і на неї не можуть бути втрачені, не маючи забезпечення доходів. Фірма Діксон-Сіте має будувати електричну, яка постачатиме електричну енергію для Заводу Долини Теннессі, замість тієї електричної енергії, яку Заряд Долини Теннессі постачав Комісії Атомової Енергії.

Формоза дістала 48 мільйонів доларів американської допомоги

Вашингтон. — Адміністрація Закордонних Оперцій поведомляє, що Національний Кітай дістав від ЗДА 48 мільйонів доларів на зміцнення своєї оборони. Ця сума, разом із переданою 1 липня 1954 року сумою, становить 138 мільйонів доларів американської допомоги Формозі.

Конгресова комісія в обороні імміграційних законів

Вашингтон. — Окремий комітет, створений із членів Спільної Конгресової Правничої Комісії, подав цій комісії звіт про те, як діють теперішні імміграційні закони. В звіті зазначено, що ці закони діють краще, ніж про це говорять їхні критики. Згідно з звітом, до ЗДА прибуло в 1954 році на 22 відсотки більше іммігрантів, ніж в 1953 році. Але передбачають, що й після цього звіту не припиниться критика імміграційного закону, прийнятого Конгресом в 1953 році про допущення поза квотою 214,000 іммігрантів. Досі в ЗДА зобов'язують два імміграційні закони. Один з 1952 року, так званий Імміграційний Закон МекКларна-Волтера, який дозволяє кожного року прибути до цієї країни 154,657 особам з різних країн на основі квоти, визначеної для кожної країни. Поза визначеними квотами можуть прибути до ЗДА й деякі особи поза квотою (неповнолітні діти, чоловік або жінка американського громадянина чи громадянки та бувші американські громадяни). Другий імміграційний закон — це закон з 1953 року, згідно з яким до цієї країни можуть прибути впродовж трьох років 214,000 нових іммігрантів поза квотою. Згідно з звітом, у 1954 фінансовому році прибули до ЗДА 209,177 осіб на постійний побут. З того на квоту прибули 94,098 осіб, — на 9,223 більше як в 1953 році. Поза квотою прибули до ЗДА в 1954 році 114,079 осіб, а в 1953 році — 86,259. Але на нехватку суми нові іммігранти складаються і ті нові іммігранти, які прибули з Мексикою (37,456), Канадою (27,055), Англією — (19,309) та Італією (15,501). На квоту прибуло нових іммігрантів в 1954 році: з СРСР — 1,787, Чехословаччини — 1,815, Польщі — 5,063.

ОЗБРОЄНИЙ МОСНАЛЬ ВДЕРСЯ ДО АНГЛІЙСЬКОЇ АМБАСАДИ В МОСКВІ

Москва. — Якійсь чоловік, напавши на Англійську амбасадор і його дружини не було в тому часі в амбасаді ввечерю до англійської амбасаді в Москві, простомивши собі дорогу стрілами до советського поліціянта, який стояв при вході до амбасаді. Поліціянт внаслідок ранений, а той той чоловік, одягнений в москвинську хутряну шапку, вбіг до передвілку і подавав сходами до бюр амбасаді. Той англійський сторож за телефонував до приватного помешкання службовиці амбасаді в тому самому будинку й негайно прибігли два службовиці, які розстріляли нападника. Урядовці й москвинська служавка в амбасаді спитали його, чого він хотів, але він не хотів взагалі відповісти. Той подзвонили за советською поліцією, яка забрала його геть. Советська преса принесла правильну вістку про той напад, але не подала ніяких подробиць про нападника. Англійського амбасадора й його дружини не було в тому часі в амбасаді ввечерю до англійської амбасаді в Москві, простомивши собі дорогу стрілами до советського поліціянта, який стояв при вході до амбасаді. Поліціянт внаслідок ранений, а той той чоловік, одягнений в москвинську хутряну шапку, вбіг до передвілку і подавав сходами до бюр амбасаді. Той англійський сторож за телефонував до приватного помешкання службовиці амбасаді в тому самому будинку й негайно прибігли два службовиці, які розстріляли нападника. Урядовці й москвинська служавка в амбасаді спитали його, чого він хотів, але він не хотів взагалі відповісти. Той подзвонили за советською поліцією, яка забрала його геть. Советська преса принесла правильну вістку про той напад, але не подала ніяких подробиць про нападника.

Ялтинських протоколів не оприлюднюють з уваги на Німеччину

Вашингтон. — Протоколи конференції в Ялті з лютого 1945 року не будуть оприлюднені, не тільки тому, що так само оприлюднюють спротивляється Вінстон Черчилль (про що ми вже повідомляли), але також і внутрішньо-політичних американських причин. Черчилль звернувся увагу на три моменти: 1) не лідирує оприлюднювати протоколи нарад трьох державних мужів, із яких він один тільки ще живе, а два інші (Сталін і Рузвельт) не зможе оборонити своїх позицій перед публічною опінією; 2) якщо вперше має прийти до конференції з СС-СР, то оприлюднення цих протоколів погіршить її можливість, бо, мовляв, Москва з особливо чула на тому пункті, щоб не проголошувати рішень тайних нарад; 3) у тих нарадах в Ялті є багато таких моментів, які були б тепер корисні для Заходу (напр., зобов'язання Сталіна дати всі демократичні свободи звільненим від нацистської окупації країнам, або дуже негативні зв'язки Сталіна під адресою комуністичних партій в різних країнах), але з такою речі, які пошкодили б Заходові. Це останнє стосується головно обмірковування в Ялті внутрішніх відносин у Німеччині. О п р и л и д н е н н я цих протоколів поставило б в кліпшиту ситуацію західних альянтів перед західнонімецьким урядом і деякими німецькими групами, які тепер грають роллю в Захді. Німеччина і співпрацює з Америкою. Щодо внутрішньоамериканських мотивів, то виявляється, що в цих протоколах є багато чого, що також виправдує Ф. Д. Рузвельта, і не видно теж, щоб Альжир Гіс, член американської делегації в Ялті, грав там дійсно важливу роллю. Тому державний департамент покликає спершу комісію істориків, які порадилять, які частини Ялтинських протоколів можна оприлюднити вже тепер, без шкоди для держави й республіканської партії.

Шельба бореться з новими труднощами

Рим. — Італійський прем'єр Шельба, який мав великий успіх, переживши в п'ятницю минулого тижня ратифікацію Паризького договору в сенаті, опинився раптом перед новою трудностю, чим раптом зобов'язав власної партії. Генеральний секретар християнсько-демократичної партії, Фанфані, виступив проти Шельби з публічним заявом, що він не зміг досі довести до компромісу в справі земельної реформи в середині урядової коаліції, і закликав Шельбу скликати конференцію 4-ох партій урядового центру та відновити гармонію в урядовому партійному блоці, і то по змозі це перед своїм виїздом до ЗДА. Якщо сказав Фанфані — Шельба не зможе це зробити, то чим дасть доказ своєї нездатності керувати державними справами. Аматоре Фанфані звертають увагу часописи — є суперником Шельби на ставленні прем'єра.

ВЕСЕЛА „СВИНСЬКА“ ДЕМОНСТРАЦІЯ НА ЗАЛІЗНИЦІ

Постійні пасажирів залізничної лінії західного узбережжя (Вест Шор Рейлроуд) позакладали собі свинські маски, демонструючи в той спосіб повідомлення директораті залізничної лінії, Роберта Янга, що він планує припинити пасажирську службу, хоч продовжуватиме вантажний рух між Орежбургом, Н. П., та Вігокем, Н. Дж. Свинські маски придираються до недавньої заявляти потяг, але він не може переїхати країну без потреби змінити потяг, але він не може. Пасажирів валили собі тепер за гасло: "Свиня може їхати залізницею західного узбережжя, — чому ж не можемо ми?"

ЧЕРЧИЛ ВСЕ ЩЕ ГОВОРІТЬ ПРО НАРАДИ З МОСКВОЮ

АЛЕ ВІН ПЕРЕСТЕРІГАС АНГЛІЙЦІВ ПЕРЕД НАДМІРНИМ ОПТИМІЗМОМ ЩОДО УСПІХУ ТАКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ. — УВАЖАЄ, ЩО БУЛО Б БОЖЕВІЛЛЯМ ПІТОВХНУТИ НІМЦІВ В ЯРМО КОМУНІЗМУ

Лондон. — Вінстон Черчилль признався, що літом минулого року не вдався зусилля англійської дипломатії — включно з двома листами Черчила до Молотова — довести до англійсько-советської інформаційної конференції, бо Москва жадала, щоб одночасно відбулася конференція всіх чотирьох великих держав. У новій великій промові в англійській палаті громад англійський прем'єр заявив, що він все бажав собі, щоб конференція з Совєтами відбулася зараз після ратифікування Паризького договору всіма дотичними державами. Проте він перестеріг англійців, щоб вони не спішилися занадто з такою конференцією, ані не підходили до неї із „супер-оптимізмом“. Він підкреслює при тому, що хоч поважно він сам бажав собі мирної згоди щодо „спішування“ з Совєтами, проте він уважав би „актом божевіллі“ заганяти німецький наїр в руки Кремлю і наразити долю людства, щоб воно підпало під тиранію комуністичну. Він підкреслює, що спершу треба ратифікувати Паризький договір, „щоб могли“

Відбудеться зміна конституції Франції

Париж. — Колишній прем'єр Поль Рейно зголосив проєкт зміни конституції в тому напрямку, щоб забезпечити більшу тривалість французьким урядам. Цей проєкт має вже підтримку коло 250 членів парламенту на 625 послів, але серед такої партії, як народні республіканці, що протидіють тому проєктові, є теж його прихильники. Жорж Бідо, колишній прем'єр і міністер закордонних справ, виголосив промову в користь проєктованої реформи. Трудність полягає в тому, що за дотеперішню конституцію кожна її зміна мусить спершу знайти дві третини більшості у нижній палаті парламенту, або три п'ятини в сполучених обох палатах, а після того перейти на всенародний плебіцит. Значить, у практиці конституційні зміни або взагалі неможливі, або вимагають довгого часу і великих коштів. Тому Рейно зголосив також поправку до конституції, щоб

У Східній Німеччині — гостра харчова криза

Берлін. — Нова харчова криза в Східній Німеччині, зв'язана з передвінком, викликала таку паніку серед німців, що вони масово викуповують харчові продукти на запас. Це стосується таких продуктів, як мука, крупи, цукор і товщі. Двох останніх предметів, а також мила і м'яса ніколи не було в підсоветській зоні Німеччини за багато. Офіційні чинники обурені й скидають вину за цей масовий закупівельний рух на „ворожих агентів“, твердячи, що в Східній Німеччині взагалі нема ніяких харчових труднощів і голод зовсім їй не загрожувє. В усякому разі харчові крамниці порожніють.

У СВІТІ

● Капітан Тавнеєд, летунський аташе англійської амбасаді в Брюсселі, що ніби мав дружні зносини з кишиню Маргарет, у пресовому інтерв'ю рішуче заперечив, начебто це одруження з вирішеною справою, а вістку, що на першого червня має поїхати офіційне проголошення заручин, назвав „дискусійною“. Він вважав, що в цій справі взагалі не має голосу, а в справі рішення залежить виключно від княгині.

● Баварська Федерация професійних спілок розпочала кампанію проти об'єднання Західної Німеччини, зорганізувавши в Мюнхені виставку воєнних страхіт, з якою об'єднання всієї Німеччини, як вважають, спричиняє страйки з комуністичних агітаторів.

● Англійський губернатор Гонг Конгу проголосив, що прихати туди може лише стільки китайців, скільки їх введе з Гонг Конгу. Він пояснив цей розпорядок перенесенням цієї англійської колонії на кордон комуністичної Китаю. Китайські комуністи чинили крик, що це — „ворожий випадок“ проти Пейліну.

СВОБОДА

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НАРОДНИЙ ФОНД

Український Народний Фонд при Українському Конгресовому Комітеті Америки є базою праці цієї нашої центральної політичної репрезентації, отже є підставою для здійснення головного завдання нашої організації: допомогти визвольним змаганням українського народу всіма можливими способами і засобами, в першу чергу поширюванням правди про Україну та відповідною політичною акцією на американському і міжнародному теренах, як тек і відповідною моральною та матеріальною допомогою відповідним українським установам, що посередньо чи безпосередньо такі визвольні акції ведуть. Поста-вили собі американські українці таке завдання в тому найбільшому переконанні, що воно є в найкращому інтересі Америки та очолюваного нею вільного світу.

Як мається справа Українського Народного Фонду, цієї головної бази нашої української діяльності в Америці, існувала в різних формах і видах уже раніше, видвинено, оформлено і вирішено в теперішньому її вигляді на Четвертому Конгресі Американських Українців, що відбувся 5 і 6 листопада 1949 року в Вашингтоні. До речі, видвинув і ре-ферував цю справу на тому Конгресі теперішній голова УНС та екзекутивний заступник голови УКК П. Д. Галич. 26-го січня 1950-го року УККомітет проголосив уперше збіркову акцію УНФонду, встановлюючи її висоту на чверть мільйона доларів.

Приглядаючись, як виглядали ці збірки в минулому. Перший рік Народного Фонду замкнуло 12-го березня 1951-го року кітцевою сумою 128,963.79 доларів. Другий рік збір-ки замкнуло 16-го травня 1952-го року сумою 136,268.07 доларів, отже на 7,305.18 доларів більше від попереднього року. Третій рік Фонду замкнуло в березні 1953-го року су-мою 117,229.66, отже вже меншою не тільки в порівнянні з найуспішнішим другим, але і першим роком Фонду.

Як виглядає четвертий, себто біжучий рік УНФонду, що, нормально, повинен би закінчитись з кітцем цього міся-ця? Згідно з інформаціями з канцелярії УКК, збірка до УНФонду в біжучому році виносилася в дні 14-го березня то-го 68,390.26 доларів, себто заздаледа половину того, що виносилася два роки тому, і на 48,839.40 доларів менше, ніж у минулому році. Правда, минулого року в збірку УНФонду була включена це рідзана "Коліда" і великодня "Писанка" для ЗУАДКомітету, яку в теперішньому бюджетово-му році переводив ЗУАДКомітет собі власними силами. Але ця коліда і писанка в попередньому році становила разом 12,000 доларів, отже і без них Фонд все ще зібрав 105,229.66 доларів, себто на 36,839.40 доларів менше, ніж у минулому році. Правда, збірковий рік Фонду ще не закінчений, але скільки можна ще зібрати за кілька тиж-нів? Крім того, не можна забувати, що цей рік, це рік Конгресу і що ці збірки повинні б, нормально, перевищити всі попередні.

Загляньмо ще в деякі подробиці збірок у біжучому році Фонду. З одержаних інформацій виходить, що на зібрані до-лі 68,390.26 доларів склалися впливи: 54,458.96 дол. — від поодиноких осіб, 6,511 — від організації і 7,420.30 дол. — із збірок, імпрез тощо. Якщо взяти за пересічну висоту ін-дивідуальних вкладок, себто т. зв. Національного Датку від осіб, тільки по 10 доларів, отже ту найменшу ставку, що були такі, що платили по 15, 20, 25 і 50 дол., то виходи-ло б, що Національний Даток у найкращому разі впаляло 5,000 осіб. Коли ж про організації, то в тих 6,511 доларів включено і 3,500 доларів, що їх впаляти Український Народний Союз зі своєї головної каси. Якщо до решти до-стосувати навіть що мінімальну ставку, себто 10 доларів, то матимемо заздаледа 300 організацій в країні, з того три десятки заступлених в УКК, "центральных", які впаляти б бо-дай по 10 доларів до Фонду. Тим часом, ми чинимось "мільйонною" спільнотою та тисячами організацій.

На цьому можна б скінчити, бо коментарі на правду зайві. Жадні партії, жадна політика, жадні інші "акції" не можуть виправдати того жалюгідного стану, до якого ніхто інший, тільки ми самі, наша американсько-українська спіль-нота догела стан Народного Фонду, що є не тільки базою нашої праці, але і нашим свідомством та нашим дзеркалом. Хай кожний з нас подивиться в це дзеркало і сам собі від-повість у своїй душі, як він там виглядає, бо публічно го-ворити про це — сором! Ще час над цим подумати, ще час спам'ятатись і запознати касу Народного Фонду боай так, як то вимагає наша самоповага, не кажучи вже про на-ші потреби і обов'язки та про наших великих снів велику силу.

ЩИЛИНИ У МОСТІ

Серед безліччя голосів ан-гло-американського сою-зу з мостом: він сполучає, мовляв, два береги, мешкан-ці обох мостів вважають його необхідним, але комісія, яка час від часу перевіряє його тривкість, стверджує в ньому щилини, — тоді швидко й дбайливо направляют їх. Порівняння образно гар-не і влучне. Комуністи, їх яні і приховані поплечатчі сві-домо, а політичні аналіста-ти невідомо перебільшують кожну різницю поглядів аме-риканської і англійської за-кордонної політики на окре-мі справи, утворюючи при цьому дуже часто дмагогію соціалістичної опозиції в па-латі громад, зокрема її ліні-ї, з офіційним становищем англійської верхівки. Як ліво-соціалістична дмагогія, що її майстром є Анорін Бівен, набридла вже самому про-воді Партії Праці, яка зус-ильно теперішню тенденцію цього проводу виключити Бі-вена з свого парламентарного клубу. Зрештою незапереч-но і загальновідомо, що в усьому світі правдою є те, що в Англії нема ні одного по-важного не то політика, а й сірого "обивателя з вулиці", який не признає би, що со-юз із "З'єдиненими Держави-ми є наріжним каменем ан-глійської закордонної політи-ки. А натяки Бівена, що союз з Америкою можна б поста-вити для здобуття гарантій тривкого миру в безпосеред-ньому порозумінні з Москвою — зустрічається з одностай-ним осудом англійської пуб-лічної опінії, як дитячий фантазії, які виставляють на смертельний ризик май-бутність безпеки Комон-велту. Трудно навіть уявити собі ту паніку, яка охопила б не тільки кристалізований англійський політичний світ, але й найширші кола англій-ських громадян, який, напр., Америка знеохотилась до Пі-чідно-Атлантичного пакту з 24 жовтня 1949 року (НА-ТО), або до Паризького дого-вору, що саме тепер перехо-дить останні ратифікаційні етапи у Франції й Захід-ній Німеччині. Очевидно, що в Америці теж трудно уявля-ти собі таких ізоляціоністів, які в своєму розчаруванні в вартості союзників пішли б аж так далеко, що з легким серцем відмовилися б від при-язни з Англією, а оборону Америки перестали утворю-вати з обороною європей-ського Заходу та англійських острівів.

Це, власне, не союз, а при-язня, оперта на найбільшій свідомості обоюдної інтересу, поминаючи сентимент, ба-зований на спільності мови, який пережив визвольну аме-риканську війну. Це той "міст", тривкий і незрушний, хоч час від часу показуються в ньому щилини. Вони не за-грожують цілості мосту, бо їх негайно виявляють і, скор-ше чи пізніше, направляют. Виступ Віностана Черчила на минулому тижні перед пала-тою громад поставив крапку над "міст" англійської віри у вартість того "мосту". В об-личчя совєтської небезпеки єдина надія Англії взагалі на Америку. Америка, мовляв,

це той союзник, збройна сила якого є гарантом миру, бо коли б не перевага Америки в атомовій і водневій зброї, то Совєти були б уже давно заатакували Захід. А якщо Совєти обходять Англію атомовими бомбами, З'єдинені Держави автоматично, без ні-якої консультатії із уцілілим державним проводом Англії, всією своєю силою заатаку-ють Совєтський Союз. Пра-ва, англійські побоюється, що поки Америка виграла війну, він сам може втратити життя, але знає він і те, що ті ан-глійці, які залишають жити, завдячують цьому тільки Америці. Тим то й офіційний лідер Партії Праці затвердив рішення уряду Черчила — приступити до виробу водне-вої зброї, признавши, що не можна обмежувати зброєння, як довго існує небезпека — бути знищеним.

Коли від 25 до 29 червня мин. року Черчил і Іден на-радиувались з президентом Айтенгавером і державним секретарем Доллесом у Бі-лому Домі, виданий з цього приводу офіційний комуніка-т починався словами: "У ті-сному товариському зв'язку будемо продовжувати наші спільні заходи...". І далі це раз підкреслюється, що ті за-ходи будуть роблені "спіль-но й індивідуально". "У ті-сній приязні". Сам же Черчил заявив у промові до конгрес-менів, що ЗДА можуть раху-вати на Англію, що вона є і буде "по стороні миру", ко-ли прийде прийняти "ос-татні рішення", "незалежно від різниці щодо способів".

Різниця щодо способів, як діяти до тих самих цілей, бу-вали частково між Англією і ЗДА. Вони проявляються найбільше в кардинальних і-пінатіях "коєкстенції" між вільним і комуністичним сві-том. Проте, при практичному вирішуванні теоретичних розбіжностей площина спору завжди зужується. Минуло-річна січнева Берлінська кон-ференція виявила повну од-нозгідність думок Англії і ЗДА на справу об'єднання Німеччини й роллю СССР в Європі. "Мирова офензива" совєтської закордонної полі-тики після смерті Сталіна не відхилила ні на йоту англій-ської політики від плану включення озброєння Захід-ної Німеччини в західну оборону систему. Черчил і Іден, стверджуючи, що нові переговори з Совєтами про Німеччину можуть розпо-чатись тільки після ратифіку-вання всіми західними держа-вами Паризького договору, признають посередню, що правильно була опозиція Айтенгавера до Черчилювого проєкту зустрітись з Мален-ковим, як совєтським миро-творцем, а упадок того со-вєтського псевдодиктатора ще більше підкреслює пра-вильність становища Амери-ки, що не було з ким і пощо говорити.

Нарешті остання промова Ідена, вже після його пово-роту з далекохідної конфе-ренції в Бангкоку й поїздки до Індії, є — при всьому дальшому угодівстві у відно-шенні до червоного Китаю — також посереднім стверджен-ням його попередньої помил-ки: переверивши з автопсії настрої на Далекому Сході — він уже не зважився го-во-

"МВД-ІВСЬКО-БЕРІВСЬКА БАНДА"

Треба почати "з кінця", а саме з совєтських орденів, які поспішали на співзвічних совєтських "героїв", як про це доводилось зі сторінок "ро-дімю" преси. Кажемо для "співзвічних героїв", бо ордени надано "за заслуги в парти-занському рухові", або "за активну участь в революції". Здається більше ніж дивним, що за 10 років (партизани) і за 35 років (революції) не мали кремлівські бонзи ні на-годи, ні часу відзначити сво-їх "героїв".

Але що загадку розв'язує стаття, яка появилася в гру-дневому (1954) числі совєт-ського часопису "Життя пар-тиї". В ній читасмо про без-підставне виключення деяких членів партії та про повер-нення осуд членів вищими інстанціями. "Цілий ряд ак-тивних учасників партизан-ського руху з околиць Ві-нниці реабілітовано і прийня-то знову в партію" — читасмо в згаданій статті. "Іх обвину-вачувано в протипатриотично-му настановленні під час німецької окупації, а їх діяльність пред-ставляло в фальшивому світлі. Центральний Комітет притягнув до відповідальнос-ти тих людей, які виявилися винними в обвинуваченні згаданих осіб", — виснос-ся згадана стаття далі.

Майже повний десяток років тремтіли мільйони громадян, а зокрема на Україні, перед денунціями за "співпрацю з німцями". Повних десять років не тільки виключувало з партії, але й посилено до-концентраційних таборів та на розстріл. Одну жінку, по-давши згаданий журнал, викло-чено з партії за те, що вона під час війни, "жила на оку-пованих теренах". За цю са-му "протину" позасуджувано маси людей на концентрацій-ні табори до 25 років, що вважалося тепер "Життя партії" за "неарозуміле". Совєтський письменник Корнійчук пору-шив цю справу в своїй п'єсі "Крилах".

Після ліквідації Берлії ця атмосфера нібито має бути очищена. "Ніких денунці-цій та анонімів" — кличе згаданий часопис. "Хоча хтось дістає мешкання або якусь посаду, має хтось з кимсь особистий спір, то пи-ше донос, і успіх має запев-нений..." Рівночасно висту-пання до партії на підставі походження. Таке "біологі-чне" поводження.

рити про вирішування долі прибережних острівів у про-тоці Формози без націонал-кайтського уряду, а його весь, хоч як абсурдний, "ком-промис", брав під увагу, як передумову, згоду уряду на Формозі. А нерозуміє Іде-нової "компромісової" пропо-зиції така очевидна, що в американській пресі вичита-ли мій здогад, чи не дійшло в розмовах між Доллесом і Іденом у Бангкоку в "чотири очі" до планового розпо-ділу ролі: щоб один говорив "гостріше", другий "лагідні-ше", один згадував частіше слово "війна" другий — "мир", але остаточно обидва політики збігались разом, не в апізменті, а в спротиві дальшому ко м у в і стичному наступові. Теперішні щилини в англо-американському мості є менші, як були колине-будь в минулому.

не трактування" є недопу-скальним, — висловлює свою думку "Життя партії".

Це все є справи, які тя-жко важким маривом над населенням Совєтського Сою-зу, що, зрештою, характерис-тичне для кожного тоталітар-ного режиму. І тому нічого дивного не має в тому, що коли герой п'єси Корнійчука "Крилах" декларує: "Вона (атмосфера) затрутила наше життя при допомозі МВД-івсь-ко-берівської банди" — то слухачі вітають ці слова бу-рею оплесків. Але такі і їм подібні оклики, є тільки де-кламаціями, і більше нічим. Партизани, яких Берія поси-ляв до концентраційних та-борів та на шибениці, діста-ють тепер орденів. Лікарі, яким Сталін сукав вже моту-зок, сьогодні вільні і тшати-ся ласками Кремлю. Але на їх місця розстрілюють інших.

Тільки в останніх часах дійшли до відома світу віс-тки про ліквідацію таких со-вєтських шпиків: міністра державної безпеки Абакумо-ва, міністра державної кон-стації Меркулова, заступника міністра безпеки Рюміна, на-чальника слідчого відділу для надзвичайно важливих справ при міністерстві безпе-ки Леонова, його двох за-ступників Комарова та Ліха-чова і цілого ряду інших. Пі-сля заарештування прогав слід за двома високими служ-бовцями міністерства безпеки Черновим і Бовсманом, міні-стром безпеки Ігнатовим, заступником міністра внут-рішніх справ Кобуловим, на-чальником адміністративного відділу того ж міністерства Георгіде, начальником слід-чого відділу міністерства зо-внішніх справ Владімірського та багатьма "дрібнішими" ри-бамі, яких вже не береться в рахунок.

Знавці совєтського режиму числяться з фактом нових розстрілів, які прийшли на чергу як наслідок бою між Маленковим і Хрущовим. Вертаючись до відносин, що їх порушив Корнійчук в "Крилах" та до журналу "Життя партії", не від речі буде пригадувати вірші, що його написав совєтський поет Константин Сімонов, п. н. "Після про фальшивого приятеля". Він пише: "При-ятель, який всією душею з то-бою, який тобі дорідкав та тебе частує і разом з тобою прокинає твоїх противників, щоб опісля в ризький мо-мент, на якомусь публічному зібранні, виступити проти те-бе, — це "приятель". Цей вірш закінчує Сімонов само-критично так: "Я і ти є та-ким таким фальшивим приятелем".

Часом і совєтський поет напише правду.

Нестор

Юрій Студинський У.В.У. НА МІЖНАРОДНІЙ НАУКОВІЙ СЦЕНІ

На протязі останніх шіс-тьох місяців професори Укра-їнського Вільного Університе-ту виступили із своїми викла-дами в двох переважних нау-кових осередках Західної Європи. В місяці жовтні м. р. професори Мірчук, Орельс-кий, Студинський взяли участь в Італійсько-українсь-кій зустрічі та в засіданнях Середземноморської академії в Римі, а в березні ц. р. на Лювєнському Університеті ви-ступили з своїми докладами професори Шульгин, Куль-ницький і Студинський, як теж прочитано виклад проф. І. Мірчука, який з приводу неугди не міг побути особ-ливо.

Два підсоння, дві зовсім ін-ші публіки і два зовсім інші сприйняття доклади.

У Римі Італійська публіка вимагала від гостей коротких, ядеринок, але і легких своєю формою викладів. Президія сесії, а не тільки публіка, реагує з місця на виступи. Зрештою, це не тільки на римському ґрунті, але і в цілій Італії слухачі безпосе-редньо висказують своє одо-брення, чи негодуювання на ви-голошені думки.

Натомість в Бельгії, яка за-селена французько-фламанд-ським населенням, аудиторія має інші вимоги до доповіді-ча, що має свій виклад виго-лошати і з французькою лег-кістю, сполучену з поважли-стю германського підходу до наукових тез.

І в Італії, і в Бельгії укра-їнські професори-гості мали нагоду зустрітись та виробу-вати свої сили із найвищих іншими знавцями східно-єв-ропейських проблем в тих-лох державах. Блискучі до-повіді Італійців: Джаніні, Лісавато, Маніно, чергували-ся з доповідями українських професорів. Але в Римі укра-їнська тематика була зуже-на до певних строго визначе-них проблем, натомість у Бельгії майже протягом ці-лого тижня насвітлювали бель-гійські та українські профе-сори проблему Сходу Європи й України в різних аспектах.

В дні, що був присвячений в Лювєні історичному пита-нню, виступили: відомий в ці-лому світі соціолог проф. Леклерк, який з'ясував зна-чення національності в між-народному житті, і проф. Шульгин, який у формі, не позбавленій патосу і звору-шення, відзеркалює історич-ну місію України на протязі віків в зударі тез і антитез, синтезу і протиріччостей, що об'явилися не тільки на по-літичному, але й на куль-турному полі.

В другому дні викладів (а вони відбувалися кожного вечора в Авлі Кардинала Мерсіс) бельгійський учений Ван Ковелст висловив ціка-ву тезу, а саме, що українці в своїй не тільки пропаган-дистській, але і науковій праці заамало підкреслюють пре-їкаві і переваги для Заходу Європи своїх східні цінні, які є для Заходу може і най-більш притягуючими. Саме Україна, що має сповнити ро-лю посередника між Сходом і Заходом, має призначенням наложеному мету підкреслити цінності Сходу і на полі ре-лігійним, і на полі науковим, не кажучи про політичну проблему Сходу. Бельгійсь-

кий вчений з'ясував при тому-то християнства в розвит-ку Східної Європи. Пому вторував отець канцлер Лес-кович, який представив ста-новниче української Церкви під більшовицьким режимом. Виклад о. Лесковича був опертий на точних даних і цифрах. Його спокійний тон викликав не абияке вражен-ня, саме цим контрастом між жалюгідною дійсністю і стро-гою науковою аналізою.

Третій день викладів з'ясо-ував економічні проблеми Сходу Європи і України зокре-ма. Проф. Дюпріє в дуже стилісній формі представив можливості розвитку економії на східних європейських про-сторках. Він показав теж на географічне призначення У-країни — відіграти важливу ролю в областях Середземно-го моря. Проф. Юрій Студин-ський представив структу-ральні зміни, які зайшли в Україні на економічному полі в часі більшовицьких госпо-дарських влянувань.

Четвертого вечора відомий знавець міжнародного права, проф. де Фішер, говорив про державну особистість України, подаючи глибоку аналіз державно-правових стосунків У-країни в рямках СССР і світу. Його учень, докторант Р. Якимчук, у викладі про дипло-матичні стосунки України, виклав знамениту ерудицію і його доповідь знайшла за-то-гальне призначення серед пуб-ліки. Було, примісно слухати проф. де Фішера, як він по-кликувався на наукові досвід-чення молодого українця.

Закінченням Українського Тижня, що відбувався під за-гальною темою "Сучасна У-країна в рамках Сходу Європи", були виклади проф. Грегвар, що викладав про джерела атеїзму в марксизмі, і проф. Кульницького, який змало-ував психіку українського на-роду та її відповідність на тези марксистського світогляду.

Мусимо підкреслити, що всі професори Лювєнського Уні-верситету, які взяли участь у працях Українського Тижня, належать до найвищих чинів. Тут є велика заслуга проф. Кульницького, який саме зумів пригладити їх до тих конференцій. На викладах було пересічно між 100 до 250 слухачів: Публіка зміня-лася майже з кожним викла-дом, приходили на виклади ті, що інтересувалися даною темою. Підкреслюємо теж, що аудиторія завжди була вповне-нена бельгійськими громадя-нами. Між присутніми бачи-ли ми багато професорів Лю-вєнського Університету, свя-щенників та поважне число студентства. Бельгійська прес-а мала на залі своїх пред-ставників і вел бельгійської прес-а французькомовна, чи фламандська, давала дуже багато місця на своїх шпаль-тах, коментуючи поодинокі виклади. Інтерв'ю українсь-ких професорів появилосі і в бельгійській, і в люксембур-зькій пресі.

Закінченням Українського Тижня шпитував своєю прис-тутністю, між іншим, Ректор Лювєнського Університету єпископ Ван Вайсберг, який виступив з довшою промовою, підкреслюючи значення українсько-бельгійських куль-турних взаєдин. Бельгійські і українські професори зустрі-лися на окремому бенкеті, якому теж президіював Рек-тор Лювєнського Університе-ту, а українські професори були прийняті ним на окре-мій авдієнції та вписалися до золотой книги Лювєнської Альма Матер.

Як співучасникові поїздки Українського Вільного Уні-верситету до Риму і Лювєну, нехай мені буде дозволено висловити "на основі досвіду думку, що "Український Віль-ний Університет знайшов до-цільну лінію, а саме, що всі українські доповіді є ведені в дуже об'єктивній формі. То-му вони знаходять відгук. Європейської публіки була в останньому десятиріччю так змучена глобальною пропа-гандою в режимах фашист-ських, а тепер в її умах об-являється більшовицька пропа-ганда, і тому вона спонтанно відкидає, а головною інтелек-туальною кола Західної Євро-пи, хочби і якісь пропа-гандистські натяки. Навпаки, вона сприймає спокійний і холонокровний підхід до проблем: і саме такий підхід в як і впадає У к р а ї н с ь к о-го Вільного Університету здобу-є собі право громадянства у ве-ликих культурних середови-щах світу.

Посиди Шварц

ЛЕПАТОВ РІШАЄ...

(3)

Нові господарі за "працю" і мій лосє

Днями й ночами я мріяв про можливість приватися до "халабурди" і повернутись до рідних Карпат.

Щоб анічому було, як я шу-кав шляхів, щоб що мрію свою здійснити, мусу трохи згадати своє недавнє минуле. 1940 року я працював у Яремчанському лісопункті в Карпатах. В цій місцевості Райвиконком виділяв велику вільну для будинку відпочин-ку лісників України. Одного дня прийшли перебі-рати цю вільну директор Літ-фонду СССР Осман та дирек-тор Лювєнської України пи-сьменник Шовкопляс. Вони по-чували в призначенні лісо-пункту, в якому я придляв для них кімнату. Перед від-їздом Шовкопляс запропону-

вав мені обняти посаду "зав-госпа" в будинку відпочинку. Шовкопляс говорив, що платню я діставатиму таку ж, як і на лісопункті, а праця буде легша і ядкішша серед письменницького оточення.

І погодився і поїхав у Ле-патів до свого начальства — директора лісопункту Саліс-ка та його заступника Риж-кова, щоб вони відпустили ме-не з праці, бо за тодішніми за-конами було заборонено "ска-кати" з однієї праці на другу. На моє здивування началь-ство дуже охоче і швидко за-товолювало мене прохання. То-ро ж дия я вже мав офіцій-ний дозвіл покинути свою пра-цю в лісництві й перейти на іншу.

Починаючи такої "добро-сти" з нового начальства погла-дає ось чому: Ще з польських ча-сів на всіх лісопунктах зали-

шилося дуже багато лісома-теріалу і паливного дерева. Старий облік був знищений. Нового ще не встигли скла-сти. Про сотні тисяч кубомет-рів готового гуцульського лі-су не знала не тільки вища влада в Києві, але й нова місцева. Правда, новоприбу-лі керівники, вивучивши сталін-ського "марксизму" швидко зорієнтувалися, на яке золо-те дно вони попали, і, пере-ймаючи сприт та винай міс-цевих купців, відразу почали думати над тим, як би най-краще зробити так, щоб ко-жний був ситий і коза ціла, щоб і собі ханувти якнай-більше, і щоб начальство з партсекретарем було задово-лене. Для цього новоприбу-лі керівники воліли мати якнай-довше хаос і відсутність об-ліку в лісовому господарстві.

І був свідком того, як від-разу після "визволення" рід-них братів" з-під панування польської шпалти, "визволе-ні" замешкали в найкращих будинках, з магнато-вими меблями, стали власни-ками найкращих крив-семен-тало, що давали по 20 лі-трів молока на добу, повбира-лися в довгі шкіряні плащі,

роз'їздили найкращими кін-терями в найдорожчих бричках і фастахон. Усе це, зрозумі-ло, завдяки тим тисячам кубо-метрів необлікованого лісо-матеріалу. І це в той час, як в Станіславові та в інших містах "визволені пролетарі" буквально замерзали з мали-ми дітьми і хворими, бо не мали стільки грошей, щоб платити на ринку по 200 ру-блів за кубометр дров, що їх "дівими" дорогами пускали на ринок нові господарі.

Начальник Яремчанського лісопункту (моя тодішня офі-ційна посада), колишній ба-лагула і бутиняр*, як тільки обняв надлісництво, відра-зу почав брати на облік кож-ний кубометр дерева. Нікому ближчих контактів і ласки.

Цей момент прийшов у зв'язку з моїм власним ба-жанням покинути працю. Во-ни охоче задоволювали моє прохання і на місці пере-значили колишнього власни-

ка націоналізованого вже те-пер тартару в Делятині, "то-варіша" Мільрада. Цей Міль-рад спочатку працював як фахівець-інспектор в Деля-тинському ліспромгоспі. З перших днів своєї співпраці з новим начальством він себе цілком "оправдав". Началь-ство відчувало в ньому доброго помічника і наділяло ласкою.

Працюючи як загосп бу-динку відпочинку, я зміг по-знайомитись з такими відомі-ми письменниками як Янов-ський, Панч, Василевська та інші.

"Треба себе чимось виявити" — Тепер, через п'ять років, у мене виникла думка вико-ристати ці знайомства, щоб з допомогою письменників пе-ревестися на інше місце пра-ці, а то навіть відправитись на фронт. Петро Панч працював у Москві директором українських радіопередач. Я телефонічно з ним зв'язався, і він запропонував мені при-їхати до нього.

І ось одного дня при вхо-ді до великого будинку, в якому, вистилися радіостанції на багатьох мовах, мене за-тримав мільйонер і вимагав

перепустки. Я пояснив, що мене викликав директор ук-раїнської радіостанції, тов. Панч. Ми з ним підійшли до віконця, в якому видаються перепустки. Там повідомили Панчу про мій прихід, і я від-разу дістав перепустку.

Прийняв мене Панч дуже ввічливо. Розпитував, де я весь час працював, як мені ведеться і чим він може мені допомогти. Я розповів про відносини на заводі, на яко-му працював, і заявив про свій намір перевестися на якусь іншу працю чи навіть потрапити на фронт.

— Треба подумати, — ска-зав він, — але боюся, щоб не-мати з вами клопоту. — Чому, Петре Йосипови-чу? — запитав я. — Панч почав роз

ПРАЦЯ
HELP WANTED - MALE

Досвідчений
"BENZINE MAN"
до сталей праці, 5 днів на тиж.
Голоситесь:
METROPOLITAN
CLEANERS & DYERS
804 Harrison St., Lond. N. J.
PRescott 9-9847

HELP WANTED - FEMALE

ОПЕРЕТОРКИ
Досвідчені при шитті вечірніх
сукон, \$10, line. Присмі
умовин праці. Голоситесь:
STANDARD DRESSES
260 W. 39th Street
New York City
(9th floor)

ОПЕРЕТОРКИ
Секційна праця при шитті
сукон, \$10, line. Присмі
умовин праці. Голоситесь:
SUZY TOGS
706 E. 136th St., Bronx, N. Y.
Phone MO 5-3657

ДІВЧАТА

Потрібно дешево досвід при Zig-
Zag машинах. Голоситесь:

ART SILK
23 W. 36th St., New York City

ОПЕРЕТОРКИ

Досвідчені. Шиття кращих сукон,
\$5.75 і \$3.75 line. Стали
праця. Добра платія. Голос:
BRONX GARMENT CENTER
550 Westchester Ave., Bronx, N.Y.
Phone CY 2-4610

ОПЕРЕТОРКИ

Досвідчені при Singer машинах
до шиття. Стали праця. Добра
платія. Присмі умовин праці.
Голоситесь:

A. JAFFEE
94-21 Merrick Rd., Jamaica, L. I.

Ставайте членами Українського Народного Союзу,
в тимчасові і співласниками 15-го мільйонного
майна організації!

ПОДЯКА

З великим жалем і в глибокому смутку повідомляю, що 5-го
березня 1955 року, після важкої невилковної недуги помер мій
дорогий батько, інж. будівничий,

бл. пам. **ФЕРДИНАНД ЛЕОПОЛЬДОВИЧ БРОССМАН.**

Покійник народився в Україні у Проскуріві 4-го серпня 1879
р. Високу освіту дістав поза межами кол. Росії. З України емігрував
разом з донькою у Польщу, потім в Австрію, до Зальцбурга,
де перебував в таборі Дікс-Лексфелд. До Америки переїхав зі
сміною в 1940 році і замешкав в Нью-Йорку, де й помер. Перед
смертю бл. пам. Покійник висловив бажання похоронити його на
українському цвинтарі в Бавид Вруку, Н. Дж. Похорон відбув-
ся у вівторок 8 ч.д.

Почуваючись оцим до обов'язку скласти сердечну подяку в
першій мірі ВП Генералові Олександрові Загородському, що під-
час хвороби мого батька давав нам усім попіт та після смерті
батька здійснив гідний похорон. Дякую ВП Д-рові І. Мака-
ревичу, що адець як вночі приходив до батька, щоб облегшити
йому терпіння. Висловлюю глибоку подяку і владі міста Достой-
ному Духовенству церкви св. Володимира в Нью-Йорку в особі
Високодостойного Отця Митрофанія Протосера Лева Бесол-
довського за відправлення Богослужіння і прегарне посмертне сло-
во, що ним звеличував Покійного мого батька та потішав мене в
моєму великому горю.

Складаю ширшу подяку за слова потіхи та за прегарні вітні
квіти, що їх склали на домовині Покійного: ВП. Ген. О. Загород-
ському, Велимишановим А. Рошковському з дружиною, Панові
Ю. Зелескому, П. Полк. С. Сфремову з дружиною, П. Сотни-
кові Прудусову з дружиною, П. Майорові К. Вішунькові з дружи-
ною, ВП. П. К. Ольшескому з дружиною, ВП. П. К. Віла-
мовському з дружиною, ВП. Проф. Лучинкові з дружиною, П. Полк.
А. Валієвському з дружиною, П. Інж. Зубенкові з дружиною, П.
Семенові Нечетуркові з дружиною, П. Майорові Дмитрову Ва-
кумові з дружиною, ВП. П. К. Кліпкові з дружиною, ВП. Гри-
чюкові з дружиною і ВП. Артистові Василеві Авраменкові та
всім тим, що віддали останню послугу Покійному і склали мені
слова потіхи.

ІРИНА ШЕВЧЕНКО, донька.

Нью-Йорк, 14 березня 1955.

ПАКУНКИ-ДАРУНКИ
ДО ВСІХ КРАЇН ЄВРОПИ
З ОПЛАЧЕННЯМ ТУТ МИТОМ.

Харчі, новий й уживаний одяг та ліки.
TEMPO GIFT PARCELS CO.
100 West 72nd Street, New York 23, N. Y.
Скоря обслуга. Schuyler 4-9100. Гарантія достави.

ВЕЛИКОДНІ НАРТНИ
НАЙВІЛЬШИЙ ВИБІР РІЗНИХ КАРТОК
ТІЛЬКИ В „СВОБОДІ“.

Картки з ковертами 12 шт. за 1 дол.
Картки українських мистців по 10 цт.

Замовляти:
SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

БАГАТО КОРИСНОЇ РОЗВАГИ І ВІДПОЧИНКУ
ДАСТЬ ВАМ ВЕЛИКІЙ, ЦІЛЮСТРОВАННИЙ
КАЛЕНДАР „СВОБОДИ“
НА 1955-ий РІК

У Календарі, крім потрібних і необхідних для Вас
календарних інформацій, знайдете найбільш інте-
ресні статті і споминок та майже три десятки корот-
ких, вибраних оповідань, новел, фейлетонів, вір-
шів, гуморесок та дотепів.

► УСЕ — ТІЛЬКИ ЗА ОДИН ДОЛЯР! ◀

Календар можна набути у секретарів відділів УНС,
або безпосередньо в Адміністрації „Свободи“. За-
мовлення, разом з грошовою належністю, посил-
яйте на адресу:

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Спорт

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

УСК „СІЧ“ — МАДЯРСЬКИЙ
С. К. 1:2 (0:1).

Елизабет, 13 березня. — Це
був справний нещасливий три-
надцятий матч „Січ“, яка про-
грала змагання за чашу Ліги
Стейту з мадярами з нижчої
класи. Однак, щоб читачі не
назвали мене зобовини, му-
шу ясно заявити, що тільки від-
згадувати і проводити змагання,
щоб такий потанний „тринадця-
тий“ не повторився.

Змагання не дописали конди-
ційно, в додатку напад стріло-
ю, а зади тактично (в останній
питанні доцільності експери-
ментальних пересуєнь). Неод-
повідне (дуже нерівне) грище
можна вважати тільки згаду-
ючою обставиною при наяв-
ній вини змагання за програму.

Але тут, як і всюди, „немає
злого, щоб не вийшло на доб-
ре“. Лекція з мадярами перед
важною грою за Чашу Амато-
рів Америки примусить усіх
змагання ставити поважніше
до підготовки до змагань. Про-
двигнувши бравові оро-
дженні українських репре-
зентів, що добилися у цьому
році таких успіхів, треба при-
знати, що вони вийшли грати
добрий футбол проти заанга-
жованих противників і тому мо-
жливості сподіватися гарної гри і у-
спіху в цих змаганнях.

На наступну неділю „Січ“
їде до Філадельфії на важку
престижну зустріч у грах за
Чашу Аматоів Америки із
Литл Клаб-ом (грище Лав-
та-ав, при Фронт і Ріп).

Оцінюючи Січівників, як оди-
них українських репре-
зентів, що добилися у цьому
році таких успіхів, треба при-
знати, що вони вийшли грати
добрий футбол проти заанга-
жованих противників і тому мо-
жливості сподіватися гарної гри і у-
спіху в цих змаганнях.

В. С.

Черчил відіде у квітні від влади

Лондон. — Офіційно запові-
джено, що чотиріччя Вели-
кодні ферії Вінстон Черчил
проведе на Сицилії. У зв'яз-
ку з цим англійська преса об-
мірковує знову питання про
час, коли Черчил зголосьить
свою димісію. Він має вже
81-й рік. Рік тому, коли велика
такі самі розмови, Черчил за-
явив своє бажання бодай на
пів року перед новими парла-
ментарними виборами ввести
в уряд прем'єра теперішнього
міністра закордонних
справ Ідена. Найближчий вибо-
ри відбудуться восени цього
року, мабуть в жовтні. Поча-
ток їх припав на кризу в
Партії Праці, яку хочуть ви-
користати консерватисти, про-

тиставляючи кільком течіям
серед соціалістів власний од-
ностайний фронт з наявними
успіхами консервативного у-
ряду в різних ділянках. На 4
квітня заплановано обід в офі-
ційній резиденції прем'єра на
Давінг Стріт в Лондоні з
участю королеви і її чоловіка.
Через три дні після того па-
ламент роз'їдеться на Вели-
кодні ферії, і вийде за кордон
на відпочинок також старень-
кий державний муж. З усіх
цих подробиць англійські ка-
нописи приходять до висно-
ву, що саме на початку квітня
Вінстон Черчил зголосьить ко-
ролеві свою відхід від уряду і
запропонує призначити своїм
наступником Антоні Ідена.

Комуністичний Китай пропонує безпосередні
переговори з ЗДА

Рангун, Бурма. — Комуно-
китайський прем'єр і мініс-
тер закордонних справ Чу
Ен-лай заявив готовість обго-
ворити з неофіційною амери-
канською місією справу аме-
риканських летунів, заарешто-
ваних в Китаї за „шпигунство“.
При цій нагоді обміркують
цілість комуно-китайських
і американських взаємин.
Таку інформацію подав до ві-
дома державному секретареві
Доллесові прем'єр Бурми У
Ну під час недільної з ним
розмови. Прем'єр Бурми від-
мовився сказати журналістам,
як до цієї пропозиції поставив-
ся Дж. Ф. Доллес. З Держав-
ного Департаменту подано не-
офіційно до відома, що спра-
ва полонених летунів, які ді-
сталися в китайський полон,
як воляки Об'єднаних Націй,
знаходиться все ще в руках

генерального секретаря Об-
єднаних Націй Гаммершайда,
що, вернувшись із своєї по-
дорожі до комуністичного Ки-
таю в цій справі, не закінчив
своїх заходів дипломатич-
ним шляхом. З заяв прем'є-
ра Бурми У Ну, який недавно
їздив також до комуністично-
го Китаю, що з ним Бурма
має пакт неагресії, виходить,
ніби Чу Ен-лай волів би по-
середництво т. зв. неутраль-
них держав пакту Кольombo
(Індія, Бурма, Індонезія, Цей-
лон і Пакистан) аніж Об'єд-
наних Націй. Державний де-
партамент, який відкинув по-
передню пропозицію Пейнін-
гу, щоб полонених летунів
віддали їхні родини, ставити-
ся й до цієї останньої пропо-
зиції дуже холодно, вважаю-
чи її новою шуткою, яку ко-
муністи використовували б для ці-
лей пропаганди.

Чвари в Партії Праці поглиблюються

Лондон. — Чвари в англій-
ській опозиційній Партії Пра-
ці набирають щораз гострі-
шої форми. Лідер Партії Пра-
ці, кол. прем'єр Клемент Етлі,
заявив, що він і вся президія
парламентарного клубу цієї
партії подадуться до димісії,
якщо парламентарний клуб
не виключить з своїх рядів
Аноріна Бівена, лідера лів-
ого крила партії, за постійне
ламання партійної дисциплі-
ни. П'ять „бівенітів“ загро-
зили, що в разі виключення
Бівена вони виступлять з про-
воду парламентарного клубу.
Також у крайових партійних
організаціях виявляється роз-

Купуйте! Передплачуйте! Читайте!
супільно - політичний - літературно - науковий місячник
„ВІЗВОЛЬНИЙ ШЛЯХ“

видається „Української Видавничої Спільноти“ в Лондоні.
Журнал „ВІЗВОЛЬНИЙ ШЛЯХ“
на 120 сторінок великого книжкового формату друкує ма-
теріали українського визвольного-революційного підпілля,
статті на ідеологічно-програмові, суспільно-психологічні,
міжнародні, внутрішньо-українські та інші теми проблемно-
го характеру, містить найкращі праці українських науков-
ців, літературно-мистецькі твори, критику і бібліографію.
Хто читає журнал „ВІЗВОЛЬНИЙ ШЛЯХ“, той здобуває
інформацію, знання і поширює свій світогляд.

• Кожен український повинен читати цей журнал. •
В справі передплати, кошти і портрети і в інших справах
просимо звертатися на адресу:

UKRAINIAN PUBLISHERS, LTD.
237, Liverpool Rd., London, N 1, Great Britain

ВАЖНЕ ДЛЯ ШКІЛ УКРАЇНОЗНАВСТВА!
Старанням Шкільної Ради при УКА
появилася книжка
УКРАЇНСЬКІ ПЕРЕКАЗИ
Автор М. В.
В книжці: Золоті ворота; Заснування Києва; Похід
Ігора на Греки; Війна Ольга з Дерев'янами; Облога
Києва Печенігами; Вилгородський Кисель, та багато ін.
Ціна 50 центів.
„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ТАРЗАН, ч. 3429. Напад вночі.

„MY VILLAGE WAS AWAKENED
BY A PIERCING SCREAM.“

„HOW DID THIS HAPPEN?“ DEMANDED
TARZAN. „IT STARTED LAST NIGHT“
SAID VAKUBI SADLY.

— Як це сталося? — за-
питався Тарзан. — Це сталося
вчора вночі, — сказав серд-
це Вакубі.

— Моє село збудилося вна-
слідок пронизливого крику.

— Ми вибігли, щоб прові-
рити. Я злякався, бо крик ви-
ходив з хати, де спали мої
жінки!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЬО ЙОРК, Н. Я. — Місячні
збори 117 відділу „Запорозька
Січ“ відбудуться в суботу, 19-го
березня, о год. 8-й веч. в Нью
Йорку при 33 Е. 7-а вул. (П.
пав.) Всіх членів просимо яви-
тися точно. — С. Кучма, предс.;
М. Корчинський, кас.; В. Кали-
на, фін. секр.

БОФАЛО, Н. Я. — В-во св. о.
Николая відділ 127 повідомляє,
що місячні збори відбудуться в
неділю, 20-го березня, в церко-
вній залі при Філарм і Онейда
вул. зараз по спів. С. В. Воякі.
Просимо бути вчасно. Крім
того, урядники полагоджують
справи і в 4-ту неділю, в згада-
ний час і залі. Просимо все
членство виконувати свої обо-
в'язки плачевно вкладаю. Су-
спендовані члени, що вирізня-
ють залеглості будуть прийняті
п'яною. Приєднуємо нових
членів до УНСОюзу. — І. Вула,
предс.; П. Володима, фін. секр.;
М. Левинський, рек. секр.

МІЛВОКІ, ВИС. — Т-во ім.
І. Франка, відділ 103 повідомляє
усіх своїх членів, місячних і по-
за місячних, що місячні збори
відбудуться в суботу, 19-го бе-
резня, о год. 7-й веч. в церко-
вній залі, 1037 Савт. 11 вул. і
Вест Вашингтон. Простіть всіх
членів прийняти, бо є дуже важні
справи до полагодження, а до-
вгучих членів проситися виріня-
ти свої вкладки, бо в против-
ності рази будуть суспендовані.
— Т. Танні, предс.; К. А. Герис,
секр.; П. Стецьк, кас.

АЛЕНТАВН, ПА. — В-во св.
Арх. Михала, відділ 147 повідо-
мляє всіх своїх членів, що мі-
сячні збори відбудуться в не-
ділю, 20-го березня, в пара-
філійній залі, 803 Фронт вул.,
о год. 2-й попол. Проситися
прийти на означений час, спо-
вняти свій членський обов'язок.
Напоминається довгучих чле-
нів зарозом і тих, що платять
свої вкладки на рік, виріняти
належність, щоб не бути су-
спендованими. — І. Занорен-
ко, предс.; Г. Віленський, кас.;
І. Федорак, секр.

АНСОНІЯ, КОНН. — Т-во А.
Восека відділ 10 повідомляє
всіх своїх членів, що збори
відбудуться в неділю, 20-го
березня, зараз по першій Служ-
бі Воякі, в парафілійній залі.
Проситися всіх членів прийти
на збори і виріняти свої залег-
лості, бо в противності рази бу-
дуть суспендовані. — М. Хома,
предс.; В. Глива, секр.

ПОНІСТАВН, О. — В-во св.
Арх. Михала відділ 140 повідо-
мляє всіх своїх членів, що збори
відбудуться в неділю, 20-го бе-
резня, в церковній залі, 526
Вест Раяс Евеню, зараз по ве-
лійкій Сл. Воякі Всіх членів по-
винні виріняти свої залеглос-
ті, як також будуть відділові
наради і тому присутність всіх
обов'язкова. — М. Терпеш-
кий, предс.; І. Кравець, секр.-кас.

ПРОВІДС, Р. АН. — Відділ
73 Т-во ім. Т. Шевченка повідо-
мляє своїх членів, що четверті
місячні збори відбудуться в не-
ділю, 20-го березня, о 1-й го-
дол., в залі під ч. 36 Ра-
сасетт Аве. Буде зв'яз контроль-
ної комісії. Визнається членів
обов'язком прийти на збори.
Пригадується довгучим чле-
нам виріняти свої залеглос-
ті, щоб уникнути суспенди. — У-
права.

ШІКАГО, ІЛЛ. — Місячні
збори Т-ва ім. Т. Шевченка
відділ 252 відбудуться в неділю,
20-го березня, в залі при 2250
В. Кортез, о год. 12-й попол.-
не. Простіть всіх членів прийти.
— Когут, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Я. — В-во св.
Йосафата відділ 217 повідомляє,
що місячні збори відбудуться в
неділю, 20-го березня, о год.
2-й в церковній залі 305 Гудсон
Евеню. Просимо всіх членів я-
витися на збори і виконати свій
обов'язок та виріняти свої за-
леглі вкладки, бо легковажне
зволання може привести до
суспендованія. Пригадуємо чле-
нам, що речення з вкладами
раз на місяць це просимо ла-
ново виріняти свої довг. — В.
Колодзкий, предс.; — А. І-
ванів фін. секр.; І. Деркач, кас.;
М. Макусій, рек. секр.

Повідомляємо, що ціна
оголошення величезна і ця
через 1 колонку вартість
\$1.40. Проситися належність
(відповідно до величезної ого-
лошення) перекласти разом
з текстом.

Адміністрація.

ЗАУПОКИНА СЛУЖБА БОЖА
І ПАНАХИДА
в першу річницю смерті
нашого Найдорожчого і Незабутнього Мужа і Батька бл. п.
О. ТЕОФІЛА КАЛІНИЧА
буде відправлена
о год. 8-й рано
В СУБОТУ, 19-го БЕРЕЗНЯ 1953 Р.,
в укр. гр.-кат. церкві св. Константина в Міннеапо-
ліс, про що повідомляють Займових
вдова Івана і син Любомир
КАЛІНИЧІ.

BUSINESS OPPORTUNITY

На продаж бара і ресторан.
Повне влаштування. Добре биз-
несове положення. 46 St. між
8th Ave. & Broadway, Довгий ан-
налі. Можна поліпшити умови
життя. Цей гарний бізнес влас-
ник продає по дуже умірній ціні.
Огляньте бізнес при:
253 W. 46 St. New York City
або клієнту власн. MO 3-3010

БАРА І ГІЛІ
з 2-род. домою і гаражом. Доб-
ре положення у Williamsburg
Brooklyn. Цей гарний бізнес і
добрий діл власник продає по
дуже умірній ціні. Телефон власни-
ка: між 11 а.м. 3 р.м.

Gas Station—Auto Repair Shop
Повне власт. Цілий рік бізнес.
Дов. винайм. Добре полож., бл.
будучого собора. Досконала на-
года для механіка. Помір. ціна.
Зайдіть до:
1348 Beach Channel Drive
Far Rockaway

Luncheonette — Candy Store
Повне власт., велика крамни-
ця. Добре полож., напроти Stu-
vesant & Peter Cooper Town. 5 р.
винайм. Власник з уваги на
інший бізнес продає по умірній ціні
та на довгих умовах.
307 1st Ave., N.Y.C.
SP 7-9686 (до 6:30 вечора)

ЛАНЧОНЕТА
Модер. влаштування. Air condi-
tioned. Виз положення. Вл. те-
рату. Цю биз нагоду власник
продає по дуже умірній ціні.
Телеф. власника: DI 2-0252

ЛАНЧОНЕТА
Повне влаштування. Доб. биз-
несові положення в Брукліні. Низ-
реція, винайм. 5 рок. Можна до-
бре влаштувати жити. Влас-
ник продає тільки за \$3,500.
Зайдіть до власника.
235 Court Street, Brooklyn, N. Y.

ЛАНЧОНЕТА
Повне влаштування. Відповід-
не для 2-3 осіб, подружжя або
спільний. Прихід \$650. 5 днів,
добре положення. Тільки з ува-
ги на недовгий термін по дуже
умірній ціні. Зайдіть до влас-
ника.
62 W. 22nd Street New York City

РОВАТКА ДЕРЕВНИХ
ВИБОВІВ
Добре положення на Статен Ай-
ленді. Повне влаштування. Помір.
рент. Цей гарний бізнес, влас-
ник продає по дуже умірній ціні.
Телеф. власника:
GI 2-8822 or GI 2-3702

ЛАНЧОНЕТА
Повне влаштування. Виз. поло-
ження. \$40 рент — доб. винайм.
З уваги на недовгий термін по
дуже умірній ціні. Зайдіть до
власника: V. Mauro, 325
Paladino Ave., N.Y.C. або пишіть:
Box M8, 11 W. 42 St., Rm. 830,
New York City.

Читайте українські книжки
в газети, бо часто читання
веде до просвіти, а просвіта
— це сила!

УВАГА — нова книга
ІСААК МАЗЕПА
Борець за волю України.
Написав
ПАНАС ФЕДЕНКО.
Ця книга є документом на-
шої славної визвольної бо-
ротьби.
Цю книгу повинен прочита-
ти кожний свідомий украї-
нець.

Ціна \$3.00
Замовляти:
„SVOBODA“
P. O. Box 346,
Jersey City 3, N. J.

REAL ESTATE

Maspeth — Elliot Ave. Section
5-кімн. муроване бонгало. Силь-
но відновлено. Викінчений під-
вал. Гараж. Холодильник, маши-
на до прання. Оліва, огрівання.
Мешк. ділянка, площа, бл. всіх
удогіднєнь.
Телеф. TW 8-6762

Williston Park — Long Island
2 кімнатки, колон. дім, 8 кімнат,
каш. мод. кухня, ланічка, оліва,
огрів., викінч. підвал, підвал,
гараж на 2 авто, охорони і сі-
мові засук. вікна, бл. шкіл, скле-
нів і комуніт. Доск. став. домо-
площа. Власник продає по умір-
ній ціні. Тел. власн.: Pioneer 2-8421

FREEPORT, L. I.
Умелований „rooming house“.
18 кімнат. Великий, гарно об-
роблений город. Добре положен-
ня, бл. всіх угоднєнь. Добра
прихід. Власник продає по ду-
же умірній ціні.
Тел. власника: Freeport 8-9506

FARMS FOR SALE

ПРОДАЖ ЗІ СТРАТОЮ.
Модер. курча фабрика, тепер ді-
юча 8 акр. (все чисте), 350 фт.
фронт, місце на 3,200 нос. кур-
рей, пов. влаштування, 2 пов.
магасини харчів, 2 дом. до ви-
грівання курчат, поле з 8 кур-
ників, літо, побічний буди-
нок, гараж на 2 авто. Мур. 2-по-
вер. дім при авт. лінії, 3 1/2 спал-
ні, вітальня, 12x23 фт. комини,
1 1/2 лазнички, оліва, центр. огрі-
вання, підвал. \$26,000, половина
готівки.
Mrs. A. KATZ
N. West Blvd., Vineland, N. J.

MISCELLANEOUS

ГАРАНТІЯ
НА ЯКІСТЬ АВТ!
1952 Buick Sedan \$1095
1953 Buick Sedan 1495
1954 Buick Sedan 1995
(Many others)
All fully equipped.
New Car Guarantee.
Herbert J. CAPLAN BUICK
(Authorized Buick Dealer)
484 Broadway, Brooklyn, N. Y.
Phone ST 2-5006-8

R. DRZALA
77 EAST 7th STREET,
New York, N. Y.
Накривала на меблі, дра-
перії, оббивання меблів,
тапцієвання та
направи.
GR. 7-1800

STADIUM
Service Station
1990 Jerome Ave.
cor. 179 St. 1 bl. n. Tremont
Ave.
24 Hour Service
Смазування & Направи.
Маття авт & Надання
поліску.
TR. 2-9075

КУПУЙТЕ
В ПІДПРИЄМСТВАХ,
ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ
В СВОБОДІ!

Посмертні Згадки
ЮРІЙ БОДНАР, член відділ. 370
в Нью-Йорку, Конн., номер
дні 6-го березня 1955 р. в 59
році життя. Походив з села
Лепків, пов. Чернівці, Бу-
ковина. Останній у смутку дру-
жину Ан